

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések mérsékelt árai szerint.
 A lap megjelenik minden osz-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Ha a lap szerkesztési részét illető
 közlemények küldendők,
 kéziratok vissza nem adódnak.
Kiadóhivatal: István-utca 11.
 Ha a lap anyagi részét illető közle-
 menyek az előfizetési pénzek küldendők
 kiadóhivatalos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk, a „Közérdek” f. é. augusztus hó 1-én ötödik évfolyamának a harmadik negyedébe lépett s amily szerényen és öntudatosan tekinthet vissza multjára, ép oly szerényen és bizalommal tekint a jövőbe.

Két kötelességet vállalt a multban magára s ezt a két kötelességet lelkiismeretesen fogja a jövőben is teljesíteni.

E két kötelesség: **a tárgyilagos igazság s a valódi szabadelvűség hirdetése.**

Két ezél tűzött ki maga számára a multban s e két ezélnek az elérésére szenteli minden erejét a jövőben is.

E két ezél: **a község és társadalom egészséges fejlődésének az előmozdítása.**

E két kötelességet teljesítve, e két ezél felé törekedve a „Közérdek” mindenkor és mindenkiel szemben megtartotta a jó ízlésnek, a tapintatnak s az irodalmi műveltségnek a hangját, s ezt a jövőben sem fogja megváltoztatni. Éppen azért *Ujpest lakosainak csak olyan érdekeiért említi fel szavát, amelyek jogosak, méltányosak s a közjó érdekébe nem ütköznek;* s éppen azért *a kellő értékre szállít le minden jogtalan igényt, minden önérdék sugallta ténykedést s igaztalan eljárást!*

A „Közérdek” tehát csak azon polgártársaknak a támogatására számít, kik az igazságnak és a valódi szabadelvűségnek, a műveltségnek és a valódi testvériségnek a barátjai és hívei. Ezek támogatását és pártfogását kérjük ez alkalommal is midőn új előfizetést nyitunk.

TARCZA.

Ah! azok a gyermekek!

Írta: Bekés Gusztáv.

— No nézze! — szolt a kis Róbert anyjához. — Janka néninek fia született, pedig tél van! S ma tanultam a természetrajzban, hogy a golya már szeptemberben elutazik a meleg tartományokból!

— Nem jól tanultad — feleli a kis huga, a böles Gizi fivérének. — Látod, a papa tegnap is lőtt kis golyákat, pedig még csak márczius van.

— Nem golyák azok, hanem szalonkák! — feleli nevetve a fiu.

— Ah, nem igaz! Kis golyák! Ösmerem a képeskönyvemből s a mamájuk nagy, de kiesi az orra is, teste is kiesi, mint ezeké.

— Csöndesen, gyermekek! szol anyjuk, s könnyet törül szeméből. — A nagymama meghalt, nem illik itt most hangosan beszélni.

— Nagymama csak alszik! nem akar beszélni! — feleli a kis nyelvos Gizi. — Most voltam benn nála! Megesiklandoztam a kezét, nem mozdult. Fázik, olyan hideg! S ekkor beleszurtam a kis baba-gombostűt a kezébe, mégsem kiáltott!

— Irtózatos! — kiált az anyja s befut a mellékszobába, ahol tényleg a nagymama fekszik az ágyon meghalva.

Lapunk előfizetési ára:

egy évre 8 kor.,
 fél évre 4 kor.,
 három hónapra 2 kor.,

mely összeg a lap kiadóhivatalába, Fuchs Antal könyvnyomdájába, Ujpest, István-utca 11. szám küldendő.

Hazaifias tisztelettel:

a „Közérdek” szerk.- és kiadóhivatala.

Az öntudatos és tervszerű fejlesztés.

Ujpest, augusztus 2-án.

A község fejlődéséről és fejlesztéséről elmélkedve, lapunk mult számában kifejtettük, hogy öntudatos és tervszerű fejlesztés nélkül nincsen fejlődés.

Ma azon szerencés helyzetben vagyunk, hogy példákkal is bebizonyíthatjuk, miszerint azon vezérlelők, akik községünk politikáját vezetik; akik községünk jövőjének az érdekében nem a nyelvüket, hanem az eszüket tárasztják, más szóval, akik keveset beszélnek, de annál többet tesznek; öntudatosan és tervszerűen fejlesztik községünket.

Bizonyító példáink felsorolását pedig azzal az örömdetes hírrel vezetjük be, hogy a székestővárosi nyugati pályaudvar műhelyei azon területre fognak áthelyeztetni, amely terület az István-telek, a Gyepmesteri-telep s az ezekkel összefüggésben lévő fővárosi telek neve alatt ismeretes.

A nyugati pályaudvar műhelyeinek át-, illetőleg kihelyezése tárgyában *ma holnap, augusztus hó 3-án d. e. 10 órakor tartatik meg a helyszíni tárgyalás, amelyhez Ujpest község előjárósága is meghívott.*

S kisebbik fia, Odönke, ott ül mellette s egy tollseprővel esiklandozza az orrát!

Oh! istenem! — zokogja az atya. — ne vedd el esufágnak a kis együgyűnek tétét. — Takarodol le onnét, te rossz fiu!

— Ébresztem nagymamát! sikongja a fiu s nem irtózik a halottól, mert világos van! Ah! lenne csak sötét, akkor minden karosszékben, vagy butodaralban egy bányarémet látna és félne a kis haszontalan!

S van öröm, mikor meghozzák a koporsót, virágot, koszorút s midőn a pap s a sok vendég jön. Hát még a kocsizás a temetőbe, hol havas földbe gödröt ástak s a nagymamát leeresztik.

De erre már elpityergi magát a kis Gizi s bedobja a nagymama után a muffját, hogy meg ne fázzen. Odönke is lekészül oldani buksi fejéről a prémes sapkát, de szerencsére síró anyjuk megakadályozza ebben.

A sírásók nevetnek s a kis gyermekek sírva integetnek nagyanyjuknak esőket s kiabálják:

— Gyere vissza nagymama ha fázol, gyere vissza!

A kocsi hazarópitik a kis unokákat s a jó uzsonna feledtetni velük a jó, mesélő nagymamát. Beosonnak a nagymama szobájába, felöltöznek ruháiba. Odön a nagy szoknyát vette föl, Gizi papucsáiban esoszog s főkötő van a fején s mikor síró anyjuk benyit, a kiesik nevetve tapsolnak:

— Ne sírj, itt a nagymama! Itt a nagymama!

S anyjuk keblére öleli a két pirinkót, kik

Midőn Wolfner Tivadar országgyűlési képviselőnk közbenjárására a budapest-rákospalotai vonalon a nyolc adik számú órhzáznál engedélyeztetett a megálló hely: a nyugati pályaudvar műhelyeinek a kihelyezése már akkor előre vetette az árnyékát, de hogy az árnyékából a test, a valószínűségből a valóság oly rövid idő alatt ki fog bontakozni: azt nem hitte senki.

Wolfner Tivadar országgyűlési képviselőnk tettereje azonban akadályt és laukadást nem ismer s az ő fáradozásának sikerült ismét kieszközölni azt, amit remélni sem mertünk, ami községünk fejlődését biztosítja, mert öntudatosan és tervszerűen fejleszti.

A község középpontján ma már ott áll teljes szépségében az új községháza, s egy kis idő múlva, ha majd tornyából éjszak és kelet felé tekintünk, ott a villamossági gyárnak, itt pedig a nyugati pályaudvar műhelyeinek az épület tömegében fogunk gyönyörködhetni s az a füst, amely ez épületek kéményeiből az égfelé fog szállani, azt fogja hirdetni, hogy a községnek azon részei is lendületet nyertek már, amelyek eddig leginkább el valának hanyagoiva; hogy az öntudatos és tervszerű fejlesztés által községünknek nemcsak a belső, hanem a külső részei is elegendő és erőteljes tápanyagot nyertek.

S vajjon kinek a szive nem fog dobogni örömeiben, ha majd községi kerületeinkben ott fogja látni, az állami elemi iskolák kimagasló épületeit, a gimnáziumot s esetleg a posta és a rendőrségi palotákat? Lesz-e ember, aki be ne ismerné, hogy azok az oly sokszor

kedves tudatlanságukban oly éles fájdalom okoznak neki.

Másnap beálltanak a konyhába, hol a szakácsnő örömmel beszéli a szobaleánynak, hogy meghalt valahára a vén fősvény aszszony, nem lesz mindig a nyakán!

— Csudálatos egy banya volt! — feleli a szobaleány.

S a kis Odön belopódzva anyja ölébe, ki még mindig sír, így szol:

— Ne sílj mamuskám, azért a csudálatos banyaélt!

— Ki mondta ezt neked? — rivall szigorúan a fiura a mama s a kiesi pityeregve feleli: Liza szobaleány mondta, hogy mindig leskelődött utána, mikor a papa megpuszította!

— Ah! dupla fájdalom alatt nyög az ifju anya. A temetés után férje eme magaviselete kétségbeeszt, a szobaleány elkergettetik s Odönke nem kap pusztit azon este szüleitől. A szobában esönd van. A konyhába menekszik, de ott a szakácsnő főrmed rá:

— Maga is kofa! Nem hiába hasonlít ugy az öreg nagyságához, aki meghalt.

— Látta maga, hogy a tata megcsókolta Lizát? — kérdi tovább a szakácsnő.

S a kis fiu csak bámul, bedugja két ujját a szájába, majd orrocskájába s int, hogy nem!

Hát máskor ne árulkodjon annak a kopasz anyjának! Értette? Mert heverem a száját!

S a kis fiu beszalad az édesanyjához s azt kérdi:

agyongyanusított községi vezérferfiak csakugyan öntudatosan és tervszerűen fejlesztették községünket? S lehet-e ember az, aki az elismerést s a hálát meg tudná tőlük tagadni?

A nyugati pályaudvar műhelyeinek kihelyezése 2000—3000 munkásnak a kitelepítését jelenti.

És ez a kétezer—háromezer keresetképes egyén nemcsak fogyasztani, nemcsak lakni jön ide, hanem saját otthont is igyekszik majd alapítani. A műhelyek kihelyezésével tehát nemcsak a lakosságunk, nemcsak a piacunk fogyasztóinak a száma szaporodik meg, hanem községünk is belterjesebb lesz s így a maga egészében is csak nyerni fog s tényleg azza válik, amire predestinálva van: igazi gyárvárossá! De nemcsak Ujpest, hanem Palota-Ujfalu is nyerni fog a műhelyek kihelyezése által, aminek mi, mint jó szomszédok, csak örvendeni tudunk és amit Rákos-Palota községnek őszinte szívvel kívánunk is.

Végül pedig arra kérjük a népek és országok sorsát intéző isteni Gondviselést, adjon kifogyhatatlan erőt és kitartást azon vezérferfiainknak, kik községünket öntudatosan és tervszerűen fejlesztik.

Brankovics György.

Csempészet és hanyag ellenőrzés.

Hogy nagyon sok ember virtust talál a törvények s a hatóságok kijátszásában: azt megtudjuk érteni.

Hogy a kapzsi ember még a csempészet-től sem riad vissza s egy kis tiltott haszonért kiteszi magát annak, hogy rajtérés esetében a nem tisztességes jelzővel illetik: még azt is értjük.

De hogy a csempészet megakadályozására, a fogyasztási adó alá eső cikkek ellenőrzésére kirendelt és fizetett egyének az ellenőrzést hanyagul gyakorolják, hogy azaz, vajjon lesz-e a községnek annyi jövedelme a fogyasztásból mint amennyi bért az államnak fizet, nem törődnek: azt már senki a kötelesség, sem a lelkiismeret szempontjából megérteni s megmagyarázni képesek egyáltalában nem vagyunk.

Már pedig hanyagnak és lazának kell az ellenőrzésnek ott lennie, ahol a csempészet s a fogyasztási adó kihágások már annyira

elszaporodtak, mint Ujpesten; ahol a község érdekeit annyira engedik esorbitani, hogy maholnap nem a községé, hanem a csempészeké lesz a főjövedelem.

Hát azért fáradunk és küzdöttünk a fogyasztási adó bérlet megszerzéseért, hogy azt a csempészeknek szolgáltatassuk ki, hogy a község főjövdelmét kisiklaní engedjük?

Tisztelettel figyelmeztetjük a község előljárási bizottságát, hogy a fogyasztási adóhivatal személyzete fölött gyakorolja teljes szigorral a felügyeletet, s vessen véget annak a hanyagságnak és nembánomságnak, amely ebben a hivatalban és az ellenőrzésben észlelhető, s gondoskodjék különösen arról, hogy a csempészek, a kihágást elkövetők szigorúan megbüntettessenek, hogy a büntetés rajtuk végre is hajtsassék s hogy az mások elriasztására a nyilvánosság elé kerüljön.

Tudomásunk szerint most is folyik ugyan valami vizsgálat, de a községnek különösen az a része, amely fogyasztási adót fizetni köteles, már előre is gúnyosmosolyal honoralja a vizsgálat eredményét, a másik része pedig éppenséggel nem vár ezektől a vizsgálatoktól semmit, nem pedig azért, mert például még ma sem tudja, mi történt a felügyeletnél azzal a rengeteg összegű fogyasztási kihágási ügyvel, amely oly óriás feltűnést feltett a legutóbbi időben.

Hol van az a kihágási ügy? Melyik fórum döntött és mi az ítélet benne?

Úgy látszik az illetékes körök teljesen megelégedtek erről az ügyről, mi azonban nem feledkeztünk meg arról, figyelemmel kísérjük, napirenden tartjuk s nem is engedjük mindaddig arról levenni, a míg a kérdést tisztán s a község érdekeinek megfelelően elintézte nem látjuk.

A fogyasztási adóhivatal személyzetétől kötelességük lelkiismeretes teljesítését, az előljárási bizottságtól a szigorú felügyelet gyakorlását s a fogyasztási kihágások eseteiben exempláris ítéleteket s az ítéletek végrehajtását kívánjuk, de csak azért, hogy a község érdekei sérelmet és kárt ne szenvedjenek.

H I R E K.

— Személyi hír. Bárczy László kir. tanácsos, bpestvidéki kir. pénzügyigazgató, f. é. július hó 22-én hatheti szabadságra ment.

— Mama, miért vagy te kopasz?
— Micsoda kérdés ez?
— Azért kérdi Odönke, — szól a böles Gizi, — mert te minden este leveszed a hajadat s a kezdedben fésülsz.

— A nagymama a fejét is levette minden este — szól Odön — és a fogait minden este pohár vízbe tette s akkól úgy beszélt, mint a múmus!

— Irtózatos gyermekek! — szól az anya s készült büntetést kiszabni Odönkére.

Odön ordít s anyja kiszalad. Utána sompolyog a kis Gizi, hizelegve anyjának:

— Mama! mamukám! Mikor kap már ki Odönke?

— Hagyj békét! Most nem érek rá! — feleli az anyja.

A kis leány vár, nézi boszus anyját, majd tíz érez mulva így szól:

— Mégsem ér rá megverni Odönkét?
— Mégsem!

Csak tűr, csak tűr a gyermek, de végre szeretné már tudni, mikor élvezendí azon látványosságát, hogy ösesét verjék s így szól:

— De most már csak ráér mamuskám, mi?
S még este is ily látványosság vár a kedvenc lánykára.

Az iskolás fiu, Róbert, ros bizonyítványt hoz haza és apja megdorgálja. Majd így szól:

— Én a te korodban valódi mintája voltam az iskolának! Engem úgy mutogattak!

— Hm, nem küldtek téged a postán is el, papa? mint te szoktad a boltból a ruhá-mintákat küldeni e felirással: értéktelen!

— Ejnye! hol az a nádpáca? — ordít dühében a megsértett apa s a kis Gizi a karosszékben feláll, hogy jól meglássa, mikor bátyjáról egy bizonyos ruhadarabot lehuz a papa és úti, veri nyelvet fiát!

— Elég már! — kiált az egész nap kiülődött anya. Hiszen már százat is ütöttél reá!

— Csak kilenczet! — számolja Gizi.

— Valóságos pokol az életem! — sóhajtozik az anya.

— Miért nem neveled jobban a gyermekeket? — kiált férje.

— Szépen nevelhetem én a gyermekeket, mikor te úgy megfélemedezel magadról és a kis fiad előtt esokolgatod a szobalányt!

— Eh! ez nem igaz! Szemtelen hazug kolyók az a fiu! Ah, megyek! Nem vaesorálok itthon! Egész nap dolgozom, este sines békességgem! — ordít az apa s kalapját véve, elrohan.

Az anya sirva fakad, nem vaesorál, a gyermekek maguk esznek s nem lévén felügyelet, mint torkig eszik, isszák magukat.

Hajnál felé hazajön az apa. Az anya ekkor már a három kis ágyaeskát rendre járta, mert Gizike kiugrott álmában, a sok vaesora nehéz volt gyomrának s lázálmában azt hiszi, egy kocsit átmént a derekán. Odön ájuldozik és az iskolásfiu fejét fájditva, virraszt.

— Mit vársz reám? Miért nem feküdtél le? — kiabál a férj.

— Azt akartam tudni, meddig fog leked elmaradni; talán az elkergetett szobalányommal mulattál?

Ezen idő alatt a hivatalos ügyvezetést Cotelty p. u. tanácsos teljesíti helyette.

— **Főispán által kinevezettek.** Hattyásy Árpád nyugdíjaztatása folytán, megyei alszámvérvő: Kövecs Károly; számvizsgálóvá: Hajóssy Dénes; segéd-számvérvő: Apostol Dezső; számtiszté: Szokolay István, Ordert Róbert; árvapénztári gyakornokká: Koháry József neveztetett ki.

— **Engedélyokirat.** A kereskedelemügyi miniszter a megyeri vasut vonalának a Földesi telkekig való meghosszabbítására vonatkozó engedélyokiratot már kiadta s abban Ujpest község előljárási bizottságának s az államépítészeti hivatal kiküldöttjének azon kívánságát, hogy a beállítandó sínek közti rész s jobbról és balról egy félméternyi távolságra koczakakóval köveztessek ki: nem találta figyelembe vehetőnek.

— **A czimer-cerdes.** Az új községházán az építészek által alkalmazott állami czimerre vonatkozólag a belügyminiszter kijelentette, hogy állami czimerek csak állami épületeken használhatók, és így községi, városi épületeken nem alkalmazhatók. Az új községház építészei tehát az alkalmazott állami czimert a saját költségükön tartoznak eltávolítani s az üres helyen oly díszet alkalmazni, amelyet a községház építőbizottsága elfogad.

— **A községközi vendéglő berendezése.** A községközi építő-bizottsága múlt hó 27-én tartott ülésén elhatározta, hogy az új községközi vendéglő helyiségek beisejét berendezze, nevezetesen a falakat faburkolattal, felső parkányzattal s a tetőt rozettákkal stb. ellátja. Az építő-bizottságnak ugyanezen ülésén az aszfaltburkolatra vonatkozólag a Heidelberg cég, az egyszerű esillárokra vonatkozólag az Egger-cég ajánlata, mint a legelőszobb fogadtatott el. A burkolat, kárpitosmunkára az eltérő rajzok miatt — a pályázat meddő maradt s ezekre nézve kész rajzok alapján egy újabb versenyre fognak az illető iparosok felhívatni.

— **Az újpesti kerületi rendőrkapitányság elhelyezése czéljából** az 1901. évi november hó 1-től számítva 6. illetőleg 12 évre szükséges helyiségek kibérelhetése végett pályázatot hirdet az államrendőrségi főkapitányság, a hol az ajánlatok f. évi augusztus hó 21-ig benyújtandók. Az ajánlatok fölött a belügyminiszter dönt. A kívánt helyiségeknek a község belterületén, lehetőleg központján kell lenniök.

— **A közigazgatási tanfolyamok.** A szeptemberben felállítandó közigazgatási kurzusokat serényen szervezik az illető városokban. A belügyminiszter most készült el a fővételre vonatkozó hivatalos leirattal, melyben a következők foglaltatnak: Folyóvételnek a 1900—1, 1901—2, 1902—3-ik iskolai tanévben azok az ifjak, a kik hat gimnáziumi,

— Hárpia! — ordítja a férj s a sok bor fölemelyíti a gyomrát s rosszul lesz.

A nő ápolja, gondozza, megsajnálja! Csak Gizi kegyetlenkedik, mert így szól:

— Hát a papát miért nem vered meg, mama? O is sokat evett, bezzeg, miink kikaptunk!

— Megvert engem a jó Isten! — feleli dörögve az apa. — Szép családi életem van!

— Ah papa! hol találkoztál vele? Lehuzta a nadrágodat?

— Hallgass! — szól az apa és elfújja a gyertyát, mire a gyermekesereg megszeppenve elesondesül.

Erősen behunyják szemüket, mert félnek nagyon.

Gyöngye sóhajokat hallanak.

Azt hiszik, a múmus van itt, pedig csak anyjuk jelzi ezekkel szeliden fájdalmat férje előtt.

Egyszerre lépteket hallanak.

Erős léptek közelednek a sóhajtozó asszony felé. Egy szék felborul s a nagy fiu aggódva felül ágyába így szól:

— Apa, apa! Mi az? Ki jár itt?

— Eh, aludjál! Békitem anyádat, hogy ne morogjon.

— Ah, édesapám! Mikor én az iskolába megyek, rám mindig morog a szomszéd kutyája, békítsd ki azt is!

Elfojtott kacaj jelzi, hogy a mama megbékül s a papa így szól:

— Ah! ezek a gyermekek!

reáiskolai vagy polgári, vagy ezeknek megfelelő kereskedelmi vagy katonai iskolát végeztek, b) ezek bevégezésétől számított egy éven át valamely községjegyzői irodában, mint segédjegyzők, jegyzősegédek, irnokok, gyakornokok működtek s ezt az illető jegyző által kiállított s az (első alkalommal a járási főszolgabíró, azután) alispán által látta-mozott bizonyítvánnyal igazolják, hogy fedhetlen előéletűek (erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó) és az állam hivatalos nyelvét szóval és írásban bírják. Ez-nkívül ki kell mutatni c) oly szülő (gyám) által kiállított nyilatkozatot, a melyben kezességet vállal, hogy a hallgatónál főlvevett ifju helyett a tandíj s minden más fizetéseket teljesíti. d) Nyíltan ki kell jelenteni, hogy a főlvevett kérés ifju igénybe akarja-e venni a benlakással egybekötött konvikttust. A jelentkezés végső határideje 1900. szeptember 5-ike, az ezután érkező kérvények és jelentkezések figyelembe nem vétetnek. A tandíj negyven korona, a mely félvényként husz koronás részletekben fizetendő. Szorgalmas, példás magaviseletű és szegénysorsu ifjak ösztöndíjban és jutalomban is részesülnek. Az internátus egész évi díja 440 korona, mely hónapoként 44 koronás részletekben előfizetendő. Itt említtük meg, hogy a belügy-miniszternek egy újabb rendelete alapján Budapest, Debreczen, Kassa, Kolozsvár, Máramarosziget, Marosvásárhely, Pécs, Pozsony és Szombathely városokon kívül Nagy-Beeskereken is állítanak föl tanfolyamot.

— Heiyszini tárgyalás. Weisz Ármin helybeli bányász, az ég vízvezeték létesítése iránt folyamodott. — A helyszini tárgyalás Ivánka Pál főszolgabíró, a vármegyei hatóság, az államépítészeti hivatal s a község előljáróságának stb. jelenlétében f. évi augusztus hó 1-én tartatott meg. A vízvezeték létesítése engedélyeztetett.

— Kibontakozás. Az új község ház körüli járda munkálataihoz tegnap már hozzáfogtak, miután a légszestársulat a megkívánt kandelabereket előzetesen felállította. Az új község ház épülete, melynek már eddig is több volt a kritikusa, mint a megalakítója, kezd teljes szépségében kibontakozni.

— Az Árpád-ut felülvizsgálata. Az Árpád-ut kövezési munkálatai befejeztetvén, a megye alispánja a felülvizsgálatot elrendelte. A felülvizsgálat a törvényhatóság s az államépítészeti hivatal kiküldöttének jelenlétében legközelebb meg fog tartatni.

— Vizszolgálat az új község házban. A víz szolgálatára beszerzett egy löerejű Ottó-féle gázmotor kitűnően teljesíti a szolgálatot. Reservóirja, mely a toronyban helyeztetett el, naponként 4000 liter vizet ad.

— Az újpesti „Polgári Kaszinó”: múlt hó 29-ére kitűzött rendkívüli közgyűlésének megtartását f. évi augusztus hó 12-ére halasztotta, a mely napon a rendkívüli közgyűlés, d. u. 6 órakor, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, okvetlenül meg fog tartatni.

— A decentralizált előljárásági hivatalok. A községi mérnöki, közgyámi, végrehajtói s polgári bírósági hivatalok már az új község házban működnek. A községi hivatalok e decentralizálása egyelőre megnehezíti az ügykezelést, szerencsére a decentralizáció nem tart sokáig.

— Szerződés kötések. A község előljárósága az új község házban lévő üzlethelyiségek bérlőivel a szerződéseket már megkötötte s a bérlők már hozzá is fogtak a belső berendezés elkészítéséhez.

— Tanczvigalom es dalestély. A „Danubius” daloskör múlt hó 28-án a rákospalotai parkvendéglőben jól sikerült tanczvigalmat s dalestélyt rendezett, melyen a dalárda Huber, Marschner, Hoffer, Kücken, Gaál, Mayer és Káldy Gyula egy-egy művét adta elő szép összhangzásban, a közönség megmegújuló tetszés nyilváníása mellett. Hangverseny után tűzijáték következett, melynek elmúltával tanczra perdültek a párok s hajnalig rakták a vig esárdásokat. (Dl.)

— A koresmai üvegédények: bor-, sör- és szeszes italok kimérésére szolgáló üvegpoharak és üvegpoharak a kereskedelemügyi miniszter rendelete szerint csak hitelesített alakban volnának használhatók, — sajnos, az ellenőrzés e tekintetben oly hiányos, hogy a miniszter rendelete, — mely

már a múlt évben máreziusban adatott ki még ma sines végrehajtva s a koresmárosoknak az üveggyárosok még az utóbbi időben is hitelesítés nélkül voltak kénytelenek szállítani a koresmai edényeket. A belügy-miniszter ennek folytán felhívta a törvényhatóságokat, miszerint a rendőrséget szigorú ellenőrzésre utasítsák.

— Novendékek — mint butorkeszítők. Az újpesti faipari szakiskola növendékei a folyó tanév záridejére néhány kisebb butordarabot készítették el, még pedig megrendelésre. A butordarabok mindegyike pompásan sikerült a növendékeknek s a megrendelő, aki múlt hó 27-én birtokába vette a butorokat, teljesen meglehet úgy azok minőségével, mint kivitelével elégedve, ami nemcsak a faipari szakiskolának, hanem a növendékeknek is dícséretére válik. Ez örvendetes hírek kapcsán megemlítjük azt is, hogy a faipari szakiskola a jövő tanév elején teljesen ingyenes tanfolyamot nyit iparosságok és tanoncok számára, melyben minden iparos a maga szakmája szerint rajzoktatásban fog részesülni.

— Zártkörű tanczestély. Az újpesti „Társaskör” a községi árvaház és saját könyvtáralapja javára a rákospalotai parkvendéglőben f. évi augusztus hó 4-én (szombaton) zártkörű tanczestélyt rendez. Kezdeté fél 9 órakor. Belépő-jegy ára személyenként 1 korona. Fölfizetések, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— A főváros „Házulajdonosok Közlönye” f. é. augusztus hó 1-től Újpestet és Rákospalotát is érdekkörébe vonja s e két község részére nemcsak külön mellékletet ad ki, hanem külön képviselőket is állít. A fővárosi „Házulajdonosok Közlönye”-nek újpesti kiadóhivatali képviselője Homolay Gusztáv (Deák-utca 51.). Újpest házulajdonosai tehát házuk körüli ügyes-bajos dolgokkal (házeladás, lakáskiadás, házmester-fogadás stb.) forduljanak egyenesen az újpesti képviselőhöz.

— Palyázat. Lajos-Mizse községben, az alsó-dabasi járásban üresedésbe jött az „anyakönyvvezető segédjegyzői” állás, mely választás útján fog betöltetni. A palyázati kérvények f. évi augusztus hó 6-ig nyújthatók be az alsó-dabasi főszolgabírói hivatalban, mert a választás már augusztus 7-én ejtetik meg Lajos-Mizse község házában. — Javadalmazás: 1000 korona évi fizetés.

— Arverések. Augusztus 3-án d. e. egy-negyed 12 órára: Heyschmied Ferenc s neje ellen, Rákospalotán, Rákos-utca 42; — augusztus 2-án d. u. 2 órára: Feliesán György és neje ellen, Újpesten, Árpád-ut 106; — augusztus 2-án d. u. 2 órára: Varga Gyula ellen, Rákospalotán, Vasut-utca 21; — augusztus 2-án d. u. 3 órára: Ozy, Sallagovits Jánosné ellen, Újpesten, Dugonics-utca 15; — augusztus 3-án d. u. 3 órára: Schule János ellen Újpesten, Deák-utca 13; — augusztus 4-én d. e. egy-negyed 12 órára: Polez Katicza ellen, Rákospalotán, Boeskey-utca 36; — augusztus 4-én d. u. 2 órára: B. Tóth András, Szabó Imre és Csikos István ellen, Rákospalotán, Benitzky-utca 32. sz. alatt kezdve és folytatva Mező-utca 11 és befejezve Magyar-utca 14; — augusztus 6-án d. e. fél 12 órára: Schiffer Sándor ellen, Újpesten, Baross-utca 27; — augusztus 6-án d. u. 3 órára: Báro Pletzger Rudolfiné és társai ellen, Megyeren; — augusztus 7-én d. u. 2 órára: Neumann Sámuel és Csillag Károly ellen, Újpest, Lőrincz-utca 32. sz. a. kezdve és folytatva Jókai-utca 16; — augusztus 8-án d. u. 2 órára: Maesey János és társa ellen, Újpest, Ösz-utca 26; — augusztus 8-án d. u. 3 órára: Schmiebt Jakab ellen, Újpest, Lőrincz-utca 38; — augusztus 9-én d. u. 2 órára: Csillag Károly ellen, Újpest, Jókai-utca 16; — augusztus 10-én d. e. egy-negyed 12 órára: Haustádtén Ferenc ellen, Újpest Téli-utca 33; — augusztus 10-én d. u. 2 órára: Perich Károly ellen, Újpest, Erzsébet-utca 2; — augusztus 11-én d. e. egy-negyed 12 órára: Tóth Kálmán ellen, Rákospalotán, Eötvös-utca 4-6; — augusztus 11-én d. u. 3 órára: Báro Pletzger Rudolf ellen, Megyeren; — augusztus 14-én d. u. 3 órára: Tóth Kálmán ellen, Rákospalotán, Eötvös-utca 4-6; — augusztus 16-án d. u. fél 3 órára: Báro Pletzger Rudolf ellen Megyeren.

IRODALOM.

***Kárpótlás.** A párisi kiállításba mindenki vágyódik elutazni, de nincs mindenki azon kellemes helyzetben, hogy el is mehessen. Így igen sok eszik a tervezett élvezettől. Már pedig a ki károsodik, az kárpótlást fogl igényelhet. Azért azon apák és férjek, kik feleségüket, leányaikat Párisba el nem vihették, azon erkölcsi kényszer alatt állnak, hogy az elmaradt élvezetért más, még nagyobb örömet szerezzenek családjagjaiknak. Ezt legkönnyebben elérhetik, ha egy negyedévre 3 koronáért előfizetnek a legregibb és legnépszerűbb szépirodalmi képes hetilapra: a „Képes Családi Lapok”-ra, — melynek számaiban Jókai Mórtól kezdve hazánk valamennyi kitűnő írója állandóan írnak szebbnél-szebb dolgozatokat.

A „Képes Családi Lapok”-ból kívánatra mutatványszámot is küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., O-utca 12. sz.

***F. M. K. E. évi nagygyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, az ország legrégibb és legtevékenyebb kulturális egyesülete, augusztus 28-án tartja meg ez évi nagygyűlését Zólyomban, — a Felvidék egyik leginkább magyarosodó városában. Zólyom város közönsége máris nagyban készülődik, hogy ezt a napot a felvidéki magyarság ünnepévé avassa. Vendégeül hívja az egész magyar kormányt és a sajtót, hogy tanuja és részese legyen a magyar állam-és zene erejének és hódításainak a felvidéken. Ott lesz Felső-Magyarország intelligenciájának és népének színe-java, hogy ünnepies bizonyosságát adja, mily nagy eredményeket ért el F. M. K. E. tizennyolczéves hazafias munkálkodásával. Az elnökség ebből az alkalomból felhívja az egyesület tagjait, a kik a nagygyűlésen résztvenni kívánnak, hogy e szándékukat az egyesület központi titkári hivatalánál (Nyitra) mielőbb jelentsék be, hogy megfelelő elszállásolásukról még idejében gondoskodhassék. Az egyesület tagjainak a kereskedelmi miniszter, a nagygyűlés idejére, — kedvezményes vasúti jegyeket boesát rendelkezésére.

CSARNOK.

Néhány szó az egyszerűségről.

Alig lehet kellemesebb érzést előidézni valamivel, mintha a mai fénytűző világban itt-ott még a nemes egyszerűséggel találkoznunk báltermek csillogó, szemkápráztató fényében, hol több a pipere s izlés nélkül fölhalmozott ékesség, mint amennyit gyakran az elegancia fogalma megtűrhet, mert hisz minden, még a legjobb is, ha szélsőségre esap át, károsan hat.

A fénytűzés démona láthatatlanul lopózik be a lelkekbe ezerféle alakban, a mindennapi életben megvesztegetve az emberi hiúságot, nem egyszer a jó erkölcsöt is.

A mai társadalomnak, bár rang- és vagyonban nem egy nyívn áll, fő törekvése, hogy a pompa s fénytűzés dolgában fölül-emelkedjék egymáson, mignem a fénytűzési vágy a józan észet, a helyes gondolkodást is rabjává ejti. Nem egyszer óriási áldozatok, sőt becsület árán sem rettennek vissza, megszerezni a ragyogó keretet arcaikhoz s ez a az emberi gyöngeség idővel képes áldozatát elvinni (amire a múlt század végén is oly sok feltűnő szomorú példát találunk) a vádoltak padjáiig, vagy gyilkoló fegyvert ad a könnyelmű ember kezébe, hogy a halál karjaiban keressen menedéket.

Addig nyújtózkodjék mindenki, ameddig a takaró ér! S azt kérdezem, nem jobban illik-e egy fiatal leány üde alakjához, ha egyszerűen van öltözve, ami azonban nem zárja ki a jó izlést, eleganciát, mintha 15-16 éves bakfisek nehéz selyemben, ékszerektől borítva, ehhez illő társalgási modorral tetszelegnek?

Ugy tűnik fel az ilyen fiatal leány, mintha egy élet tapasztalataival bíró hölgyet látnánk magunk előtt, ki nem is sejti, minő észrevételeket s gunyosolyokat kelt helytelen szokása, legtöbbször éppen azoknál, kik legkitartóbb udvarlónak látszanak lenni, legtöbbször bókál halmozzák el, Grey Johanna-hoz hasonlítva, ha lesüti szemét, vagy Stuart Mária-hoz, ha szenvedélyes szeméit felveti; elmondják a többi üres, értéktelen frázisok közt, hogy szépsége, fényes megjelenése a többi csillagokat mind elhomályosította. Nem esoda aztán, ha a fogékony

ifjú lélek, a hiúságnak tömjénező hizelgéseket hallva, örökre elkábul.

Korunk valóban a haladás kora, tanulmányozzák a föld rétegeit, felkutatják a természet titkait, ismerik maholnap a tulvilágot, csak az „egyszerűség” az, melyet legkevésbé ápolnak és a társadalmi léhaság az, mit nem igyekeznek kiirtani. Nem törődik ezekkel senki. De ki is érne rá ily semmis, igénytelen dolgokkal foglalkozni a mai tényező világban? Mi hasznót is várhatni az egyszerűségtől? Pedig kérem megdermelné, hogy egy kis gondot fordítsunk reá, kifizetné az magát, ha egyszerű „őszinte szívvel” „szívet keresnének” az itatott-etetett gavallérok, míg a zsurok fényes tolettű kisasszonykaival flirtelnek, parthiek után vadászva.

Nehogy félreértsenek kérem és azt higgyék, hogy én ősatyáink maga szótte-fonta ruháit óhajtanám a szalonok parkettjein mulatozó hölgyeken látni. Tudom én, hogy a divatnak megvan a maga értelme s az én véleményem csak az: ne engedjék elhítni magukkal, hogy nem lesznek oly elegánsak, szépen, ha esillogás, fény nélkül, egyszerűen jelennek meg, szerényen, tempó és affektáció nélkül társalognak.

Az egyszerűség a külső megjelenésben mindig elegánsabb, mint a feltűnési vágy, társas körben pedig mindig több értékkel bír, mint az anyagi erőt megingató pompa által kölesönzött fény, melyet legtöbbször a szellemi erő eltörpülése követ.

Kezdek meg azok a helyes irányt, kik értelmileg és vagyoniilag elől állanak, utánuk lépést tartanak aztán a többi családok s higgyék meg, Karneval több hymen-hír és kevesebb vapyoni bukásról fog számot adni.

Sebess Emilné Berbély Mariska.

NYILTTER.*

Nyilatkozat.

Alólirott az „Ujpesti Hírlap” f. é. július hó 29-ki számában „A kántor ur szürke ruhája” ezim alatt megjelent hír íróját mindaddig, amíg névtelenségéből ki nem lép s magát meg nem nevezi: olyan *gyáva és sebhák embernek* tartom, aki anélkül, hogy tudná mire vagyok én kötelezve és mire nem lehetek kötelezve, engem orvul megtámad. Eljárását nyugodt lelkiismerettel bízom a t. közönség ítélletére.

Kelt Ujpesten, 1900. július hó 31-én.

Dória Károly

okl. neptanító- és kántor.

* E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget

Hová menjünk delután?

Hová mehetne az ember, ha nem a

Korona vendéglőbe?

Nincs ennél jobb és kellemesebb hely most sem belül, sem kívül a községben.

A Korona vendéglő a Palota-Ujpesti állomás közvetlen közelében, a viliasorban

teljesen pormentes helyen van, a hol délutánokint

Rácz Józsi

bajai kütünő bandája játszik.

Feldmann József bérlő nemesak izletes jó ételekkel, kütünő borral és felséges sörrel szolgál vendégeinek, — hanem arra is nagy gondot fordít, hogy a kiszolgálás **gyors és figyelmes** legyen!

Oda menjünk szórakozni!

Ki Ujpesten

házat, telket, villát venni vagy eladni, ki olcsón építeni, akkor forduljon bizalommal

Wittmann Miksához
Árpád-ut 24.

Butorozott szoba

külön bejárattal kiadó. Bővebbet Tavasz-ut. 20., esetleg a kiadóhivatalban.

Hirdetések

jutányos áron
elfogadtatnak.

Nyomdahelyiség-áthelyezése.

Van szerencsém Ujpest és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy az Árpád-ut 20. sz. a. lévő **tizenöt év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő**

NYOMDÁMAT

f. é. augusztus hó 1-én

az István-uteza 11. sz. a. házba helyeztem át.

(Az új község házzal szemben.)

Nyomdám, melyet a modern igényeknek teljesen megfelelően, egészen új betűkkel szereltem fel, minden néven nevezendő nyomtatvány elkészítésére képes s midőn azt a t. közönség pártfogásába ajánlom, bátor vagyok különösen az ipar- és kereskedelmi osztályt s a hirdető közönség figyelmét arra a fontos körülményre felhívni, hogy a **hirdetési bélyeg f. é. július hó 1-étől **megszűnt** és így a **körlevelek, falragaszok, hirdetmények** sokkal **jutányosabb** áron állíthatók elő.**

Nyomtatványaim pontos, hibátlan, csinos és mégis olcsó előállításáért kezeskedvén, a t. közönség megrendeléseit kérve maradok tisztelettel

FUCHS ANTAL

nyomdatulajdonos s a »Közérdek« kiadója.